

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЮРІЯ БУГАЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Президент ЗВО «МНТУ»
Владислав БУГАЙ
Ухвалено рішенням
Вченої ради ЗВО «МНТУ»
від « 30 » квітня 2024 року
протокол № 08/2324

Голова Вченої ради
Вероніка ХУДОЛЕЙ

**ПОРЯДОК
ПЕРЕВІРКИ НАУКОВИХ ТА АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ НА ПЛАГІАТ
(нова редакція)**

(введено в дію з 08.09.2022 наказ № 45-1-0g від 08.09.2022)
(нова редакція введена в дію з 30.04.2024 наказ № 31-0g
від 30.04.2024)

Погоджено рішенням Педагогічної Ради
Фахового коледжу ЗВО «МНТУ»
від « 17 » квітня 2024 року
протокол № 5
Голова Педагогічної ради
Надія ГЛУШКО

1. Загальні положення

1.1. Порядок перевірки наукових та академічних текстів на plagiat (далі - Порядок) визначає механізми і регламент взаємодії учасників освітнього процесу Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» з метою запобігання та виявлення академічного plagiatу на виконання вимог Положення про академічну добросередиство здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая».

1.2. Метою цього Порядку є:

- врегулювання процедур запобігання та виявлення plagiatу в наукових та академічних роботах працівників та здобувачів освіти Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» (далі **ЗВО «МНТУ»**), включно з територіально відокремленими структурними підрозділами та Фаховим коледжем Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»;
- сприяння дотриманню академічної добросерединості.

1.3. Цей Порядок є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗВО «МНТУ».

1.4. У цьому Порядку терміни вживаються у визначеннях, поданих у Положенні про академічну добросередиство здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників ЗВО «МНТУ».

1.5. Для перевірки наукових та академічних текстів на plagiat в ЗВО «МНТУ» використовуються:

- спеціалізований програмно-технічний комплекс пошуку збігів/ідентичності/схожості/запозичень (далі **Система**) на правах договору укладеного з розробником Системи. Система обирається рішенням ректорату ЗВО «МНТУ»;
- онлайн інструменти з відкритим доступом, рекомендовані ректоратом ЗВО «МНТУ». Посилання на такі інструменти публікуються на сайті Університету/Коледжу.

1.6. Положення, що стосуються робіт здобувачів освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів, у цьому Порядку будуть маркуватися терміном «Університет», а Положення, що стосуються робіт здобувачів фахової передвищої освіти – терміном «Коледж».

2. Наукові та академічні тексти, що підлягають перевірці на plagiat

2.1. Обов'язковій перевірці на plagiat підлягають такі наукові та академічні тексти:

- кваліфікаційні роботи здобувачів освіти на етапі допуску до захисту;
- дисертаційні роботи на етапі представлення матеріалів робіт до апробації та розгляду кафедрою;
- рукописи монографій, підручників, навчальних посібників, на етапі

представлення матеріалів робіт до розгляду на засіданні науково-методичної комісії ЗВО «МНТУ»;

- рукописи статей, тези доповідей, що надходять до редакції наукового журналу або оргкомітетів конференцій, семінарів тощо, на етапі подання роботи автором до розгляду для публікації.

2.2. Вказані у п. 2.1 наукові та академічні тексти перевіряються на plagiat з використанням Системи. Відповідальною особою за перевірку таких текстів є начальник науково-методичного відділу.

2.3. За потреби, вибірковій перевірці на plagiat підлягають такі академічні тексти:

- курсові роботи (проєкти) здобувачів освіти на етапі допуску до захисту;
- звіти з практики на етапі допуску до захисту;
- розрахунково-графічні роботи, домашні завдання, реферати (есе), інші види письмових робіт.

2.4. Вибіркова перевірка на plagiat вказаних у п. 2.3 текстів здійснюється за допомогою рекомендованих онлайн інструментів з відкритим доступом науково-педагогічними/педагогічними працівниками, які відповідають за реалізацію відповідного освітнього компонента.

3. Внутрішня база наукових та академічних текстів

3.1. Внутрішня база текстів ЗВО «МНТУ» для перевірки на plagiat формується на основі електронного архіву наукових та освітніх матеріалів ЗВО «МНТУ» (далі - Інституційний репозитарій).

3.2. Наукові та академічні тексти, зазначені у розділі 2.1, розміщаються у відповідні розділи Інституційного репозитарію.

3.3. Електронні версії кваліфікаційних робіт здобувачів освіти розміщаються в Інституційному репозитарії відповідальними від циклових комісій Коледжу/кафедр Університету протягом місяця після захисту робіт.

3.4. Монографії, підручники, навчальні посібники тощо, створені в ЗВО «МНТУ», розміщаються в Інституційному репозитарії відповідальними від циклових комісій Коледжу/кафедр Університету протягом місяця після їх публікації.

3.5. Наукові статті, опубліковані в наукових виданнях та матеріалах конференцій ЗВО «МНТУ» розміщаються в Інституційному репозитарії відповідальними від редколегій видань та організаційних комітетів конференцій впродовж місяця після публікації видань.

4. Відповідальні особи та загальна схема перевірки наукових та академічних текстів на plagiat

4.1. Для проведення процедур перевірки на plagiat наукових та академічних текстів, зазначених у розділі 2, призначаються відповідальні особи:

- відповідальна особа від циклової комісії Коледжу/кафедри Університету за перевірку на plagiat кваліфікаційних робіт здобувачів освіти, рукописів монографій, підручників, навчальних посібників тощо призначається

розворядженням директора Коледжу/ректора Університету;

- відповідальна особа від редакції наукових видань Університету за перевірку на plagiat рукописів наукових статей, призначаються головним редактором;

- відповідальна особа від оргкомітетів конференцій, семінарів тощо за перевірку на plagiat рукописів, поданих до публікації в збірниках матеріалів (тез доповідей) визначається розворядженням ректора за поданням оргкомітету.

4.2. Наукові та академічні тексти, що подаються для перевірки на виявлення збігів/ідентичності/схожості/запозичень текстів, повинні бути представлені у форматі *.pdf з можливістю пошуку по тексту та/або *.doc, *.docx.

4.3. Загальна схема перевірки наукових та академічних текстів з використанням Системи складається з таких етапів:

- остаточний варіант тексту передається відповідальній особі від циклової комісії Коледжу/кафедри Університету, редколегії чи оргкомітету для перевірки на plagiat;

- відповідальна особа від структурного підрозділу ЗВО «МНТУ», редколегії чи оргкомітету передає електронний варіант тексту відповідальній особі від ЗВО «МНТУ»;

- відповідальна особа від ЗВО «МНТУ» завантажує текст в Систему,

- Система перевіряє текст за внутрішніми базами ЗВО «МНТУ», доступними базами інших закладів освіти, наукових установ, відкритими інтернет-джерелами та генерує звіт подібності;

- звіт подібності передається відповідальним особам від структурного підрозділу ЗВО «МНТУ», редколегії чи оргкомітету для аналізу та прийняття заключного рішення.

5. Порядок здійснення заходів з перевірки на plagiat кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня «фаховий молодший бакалавр», «бакалавр» або «магістр», дисертаційних робіт здобувачів ступеня «доктор філософії»

5.1. Текст остаточного варіанту кваліфікаційної, дисертаційної роботи в електронному вигляді, разом із згодою на перевірку (Додаток 1), подається здобувачем освіти науковому керівнику за сім робочих днів до попереднього захисту.

5.2. Для подання роботи на перевірку здобувач освіти має:

- ✓ вилучити з роботи титульний аркуш, реферат, зміст, бланк завдання, додатки та список використаних джерел;
- ✓ додати на початку роботи (перед Вступом) тему;
- ✓ зберегти роботу у файлі в одному із допустимих форматів doc, docx, pdf (із розпізнаванням символів). Назва файла повинна відповідати такому шаблону **«диплом_прізвище та ініціали без крапок_код групи»** (наприклад: диплом_СеменюкСО_зI-11).

5.3. Керівник передає отримані документи відповідальній особі від циклової комісії Коледжу/кафедри Університету.

5.4. Відповідальна особа від циклової комісії Коледжу/кафедри

Університету не пізніше ніж за п'ять робочих днів до попереднього захисту відправляє роботу для перевірки відповідальній особі від ЗВО «МНТУ» електронною поштою, а згоду від здобувача вищої освіти залишає у цикловій комісії Коледжу/на кафедрі Університету.

5.5. Відповідальна особа від ЗВО «МНТУ» протягом чотирьох робочих днів завантажує роботу до Системи та запускає процес перевірки. Генерує в Системі звіт подібності та направляє його науковому керівнику та/або відповідальній особі від циклової комісії Коледжу/кафедри Університету. Роздрукована частина звіту подібності, яка засвідчує відсоток подібності, завірена підписом відповідальної особи від ЗВО «МНТУ» передається відповідальній особі від циклової комісії Коледжу/кафедри Університету та додається до роботи.

5.6. Науковий керівник здійснює експертну оцінку роботи з урахуванням звіту подібності, робить висновок про рівень унікальності роботи та наявність плагіату (Додаток 3) і включає його у відгук.

5.7. Повну копію звіту подібності й висновок про рівень унікальності роботи та наявності плагіату в роботі здобувач освіти може отримати у цикловій комісії Коледжу/на кафедрі Університету.

5.8. Допуск роботи до захисту проводиться цикловою комісією Коледжу/кафедрою Університету з урахуванням експертної оцінки наукового керівника щодо результатів звіту подібності та висновку про рівень унікальності роботи та наявність в ній плагіату.

5.9. У випадку незгоди з висновком про рівень унікальності роботи, автор має право подати апеляцію, яка буде розглянута у встановленому порядку Комісією з питань академічної добroчесності.

5.10. Якщо робота містить навмисні текстові спотворення, спроби приховання запозичень або інші прояви академічного плагіату, то вона повертається здобувачу освіти на доопрацювання. Причини повернення роботи мають бути зазначені у протоколі засідання циклової комісії Коледжу/кафедри Університету.

6. Порядок здійснення заходів з перевірки на плагіат монографій, підручників та навчальних посібників

6.1. Остаточний варіант монографії/підручника/навчального посібника, що створений у ЗВО «МНТУ» має бути поданий автором твору разом із згодою на перевірку (Додаток 2) відповідальному від циклової комісії Коледжу/кафедри Університету в електронному форматі за 10 днів до обговорення на засіданні циклової комісії Коледжу/кафедри Університету.

6.2. Відповідальна особа від циклової комісії Коледжу/кафедри Університету не пізніше ніж за сім робочих днів до розгляду роботи у цикловій комісії Коледжу/на кафедрі Університету відправляє роботу для перевірки на плагіат відповідальній особі від ЗВО «МНТУ» електронною поштою.

6.3. Відповідальна особа від ЗВО «МНТУ» протягом п'яти робочих днів, завантажує роботу до Системи та запускає процес перевірки. Генерує в Системі звіт подібності та направляє його відповідальній особі від циклової комісії

Коледжу/кафедри Університету. Роздрукована частина звіту подібності, яка засвідчує відсоток збігів, завірена підписом відповідальної особи від ЗВО «МНТУ» передається відповідальній особі від циклової комісії Коледжу/кафедри Університету.

6.4. Звіт перевірки обговорюється на засіданні циклової комісії Коледжу/кафедри Університету, де розглядається, питання публікації роботи. Питання розгляду звіту, наявності plagiatu та прийняте рішення за результатами розгляду зазначається у протоколі засідання циклової комісії Коледжу/кафедри Університету окремим пунктом. До протоколу циклової комісії Коледжу/кафедри Університету додається згода автора на перевірку на plagiat.

6.5. У випадку виявлення у творі запозичень без належного оформлення посилань або інших технічних недоліків, твір повертається автору на доопрацювання з можливістю повторного подання на розгляд циклової комісії Коледжу/кафедри Університету. Причини повернення твору мають бути зазначені у протоколі засідання циклової комісії Коледжу/кафедри Університету.

6.6. Якщо твір містить навмисні текстові спотворення, спроби приховання запозичень або інші прояви академічного plagiatu, авторові відмовляють у публікації твору. Причини відмови мають бути зазначені у протоколі засідання циклової комісії Коледжу/кафедри Університету.

7. Порядок здійснення заходів з перевірки на plagiat рукописів, поданих до публікації у наукових виданнях та збірниках матеріалів (тез доповідей) конференцій, семінарів тощо

7.1. Порядок перевірки на plagiat рукописів наукових статей, поданих авторами до публікації, за допомогою Системи і шляхом проведення фахової експертизи здійснюється відповідно до загальної схеми (Розділ 4) та політики редколегії наукового видання.

7.2. Порядок перевірки на plagiat рукописів, поданих до публікації в збірниках матеріалів (тез доповідей) конференцій, семінарів тощо, за допомогою Системи і шляхом проведення фахової експертизи здійснюється відповідно до загальної схеми (Розділ 4) та політики оргкомітетів.

8. Особливості перевірки наукових та академічних текстів з використанням програмно-технічного комплексу Strike Plagiarism

8.1. Система веде пошук по чіткій комбінації слів. За результатами перевірки роботи формує звіт подібності у двох формах: короткий та повний звіт подібності.

8.1.1. **Короткий звіт подібності** містить тільки кількісні характеристики унікальності роботи, серед яких найбільш важливими є:

- **Коефіцієнт Подібності 1 (КП 1)** –значення (у відсотках), що вказує на рівень запозичень, знайдених у певних джерелах (базах даних та Інтернеті), які складаються з фрагментів тексту, що містять щонайменше одинадцять слів поспіль.
- **Коефіцієнт цитування (КЦ)** визначає обсяг тексту, розміщений в

лапках. При цьому система буде ідентифікувати цитований текст у випадку його правильного оформлення. Система не аналізує правомірність використання фрагментів. КЦ є допоміжною характеристикою при оцінці робіт та не впливає на визначення КП 1.

– **Сигнал «Тривога!»** з'являється, якщо є вірогідність прихованого запозичення та можливої спроби автора сфальсифікувати результат перевірки. Сигнал «Тривога!» вказує на наявність у тексті:

Заміни букв – знаки одного алфавіту, замінених схожими за написанням знаками іншого алфавіту. Наприклад, заміна літер українського алфавіту на літери англійського алфавіту, призводить до утворення формально іншого слова при однаковому зовнішньому вигляді;

Білих знаків – символів, виділених кольором фону. Такий прийом, зазвичай, використовують для імітації пропусків між словами, замінюючи їх символами білого кольору;

Інтервалів – пропусків з більшим розміром, які впливають на візуальне поділення тексту;

Мікропробілів – пропусків з меншим розміром, які впливають на візуальне поділення тексту;

Парафраз (*SmartMarks*) – перефразувань, спроб приховати джерело запозичення, змінюючи місцями слова, додаючи синоніми.

Функція «Парафрази» буде реагувати, коли принаймні 5 слів фрагмента будуть ідентичні знайденим подібностям, але решта тексту буде змінена не більше ніж на 3 слова.

8.1.2. **Повний звіт подібності** містить усі показники, вказані у короткому звіті подібності, а також повний текст роботи, перевірений Системою. У цьому тексті наявне виділення кольором тих його фрагментів, що були кваліфіковані Системою, як подібні до текстів, розміщених у базах даних або у відкритому доступі в мережі Інтернет із вказівкою гіперпосилань на них. Модифіковані фрагменти тексту з метою фальсифікації результатів перевірки позначаються у звіті відповідними знаками. У разі перефразування оригінального тексту (*Парафраза*) Система, при наведенні курсора на фразу, показує, як вона виглядала в оригіналі.

9. Критерії оцінки рівня унікальності в роботах

9.1. У Системі для перевірки наукових та академічних текстів на plagiat в якості критерію рівня унікальності використовується показник схожості та запозичень (у відсотках).

9.2. Для наукових та академічних текстів рекомендовано є така шкала оцінювання у залежності від показника схожості та запозичень (таблиця 1).

Таблиця 1

Шкала оцінювання у залежності від показника подібності (КП1)

Види робіт	Рівень унікальності			
	Високий	Задовільний	Допустимий	Недопустимий
Дисертаційна робота, рукопис наукової статті, матеріали наукових заходів, монографії	Коефіцієнт подібності менше 20 %	Коефіцієнт подібності від 20 до 30%	Коефіцієнт подібності від 30 до 50%	Коефіцієнт подібності понад 50%
Кваліфікаційна робота магістра	Коефіцієнт подібності менше 30 %	Коефіцієнт подібності від 30 до 40%	Коефіцієнт подібності від 40 до 70%	Коефіцієнт подібності понад 70%
Кваліфікаційна робота фахового молодшого бакалавра, бакалавра	Коефіцієнт подібності менше 30 %	Коефіцієнт подібності від 30 до 50%	Коефіцієнт подібності від 50 до 70%	Коефіцієнт подібності понад 70%
Рукопис підручника, навчального посібника, методичних вказівок тощо	Коефіцієнт подібності менше 30 %	Коефіцієнт подібності від 30 до 40%	Коефіцієнт подібності від 40 до 70%	Коефіцієнт подібності понад 70%
Рекомендовані дії	Текст вважається унікальним. Робота допускається до захисту чи публікації без застережень щодо унікальності	Наявні окремі ознаки запозичень. Слід перевірити наявність посилань на першоджерела для цитованих фрагментів тексту	Наявні ознаки запозичень. Рішення про допуск роботи до захисту чи публікації, або доопрацювання приймає циклова комісія Коледжу/ кафедра Університету/ редколегія/ оргкомітет	Наявні істотні ознаки запозичень. Робота направляється на доопрацювання рішенням циклової комісії Коледжу/ кафедри Університету/ редколегії/ оргкомітету.

9.3. Наявність сигналів «Тривога!» за наведеними в п. 8.1.1 показниками у кількості 10 або більше в середньому на сторінку тексту, або 50 і більше на окремих його сторінках свідчить про велику вірогідність прихованых запозичень. У цьому випадку робота до подальшого розгляду не приймається.

9.4. Рівень унікальності наукового чи академічного тексту з коефіцієнтом подібності меншим 1% є підставою для перевірки на використання штучного

інтелекту в написання роботи.

9.5. При оцінюванні академічних текстів, які підлягають вибірковій перевірці відповідно до п. 2.3. даного положення, рекомендується застосовувати шкалу рівня унікальності кваліфікаційної роботи фахового молодшого бакалавра, бакалавра в таблиці 1.

10. Відповіальність за невиконання функціональних обов'язків керівника при перевірці кваліфікаційних робіт здобувачів освіти на наявність запозичень

10.1. Керівник несе відповіальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на plagiat, а також, про допуск роботи до попереднього захисту.

10.2. Здобувачі освіти усіх ступенів та форм навчання несуть персональну відповіальність за достовірність інформації, у кваліфікаційній роботі й відсутність plagiatу, а також зобов'язуються передати їх для перевірки із використанням Системи у визначеному Порядку.

10.3. Керівник, який виявив академічний plagiat у творах здобувача освіти попереджає про це автора, а у разі його незгоди - інформує службовою запискою голову циклової комісії Коледжу/завідувача кафедри Університету.

11. Фінансування процедури перевірки наукових та академічних текстів на plagiatу

11.1. Фінансування процедури перевірки на plagiat робіт, які підлягають обов'язковій перевірці та своєчасно відправлених для перевірки відповіальній особі від ЗВО «МНТУ» (відповідно до пунктів 2.1, 5.3) здійснює ЗВО «МНТУ».

11.2. При несвоєчасному поданні роботи відповіальній особі від ЗВО «МНТУ» для перевірки у Системі або при повторній перевірці автор самостійно сплачує процедуру перевірки відповідно до затвердженого переліку додаткових платних освітніх послуг, що надає ЗВО «МНТУ».

Додаток 1

Голові циклової комісії/Завідувачу кафедри

(найменування циклової комісії Коледжу/кафедри Університету)

(ПІБ голови/завідувача циклової комісії Коледжу/
кафедри Університету)

Здобувача

(ПІБ студента)

(рівень освіти, форма здобуття освіти, освітня програма)

ЗГОДА

Надаю згоду на перевірку моєї роботи на plagiat. Стверджую, що робота виконана мною самостійно і електронна версія роботи збігається (ідентична) з друкованою.

Надаю ЗВО «МНТУ» згоду на передачу моєї роботи для перевірки збігів/ідентичності/схожості/запозичень й збереження в базі наукових та академічних текстів Системою, а також в подальшому використанні моєї роботи для виявлення plagiatу в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення збігів/ідентичності/схожості/запозичень та користувачами, які мають доступ до Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення plagiatу в текстах робіт.

Надаю свою згоду на обробку, збереження та оприлюднення ЗВО «МНТУ» моєї роботи в Інституційному репозитарії ЗВО «МНТУ».

З Положенням про академічну добросердість здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників в ЗВО «МНТУ» та Порядком перевірки наукових та академічних текстів на plagiat ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення
збігів/ідентичності/схожості/запозичень в наукових та академічних текстах
поінформований (а).

Дата

Підпис

Додаток 2

Голові циклової комісії/Завідувачу кафедри

(найменування циклової комісії Коледжу/кафедри Університету)

(ПІБ голови циклової комісії Коледжу/завідувача кафедри
Університету)

(Посада та ПІБ працівника)

ЗАЯВА

Надаю згоду на перевірку моєї роботи на plagiat. Стверджую, що робота виконана мною самостійно і електронна версія роботи збігається (ідентична) з друкованою.

Надаю ЗВО «МНТУ» згоду на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення збігів/ідентичності/схожості/запозичень та використання роботи для виявлення plagiatu в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення збігів/ідентичності/схожості/запозичень та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення plagiatu в текстах робіт.

Надаю свою згоду на обробку, збереження та оприлюднення ЗВО «МНТУ» моєї роботи в Інституційному репозитарії ЗВО «МНТУ».

З Положенням про академічну добросердість здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників в ЗВО «МНТУ» та Порядком перевірки наукових та академічних текстів на plagiat ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення
збігів/ідентичності/схожості/запозичень в наукових та академічних текстах
поінформований (а).

Дата

Підпис

Додаток 3

ВІСНОВОК про рівень унікальності роботи та наявності плагіату в роботі здобувача освіти

Ознайомившись із сформованим програмно-технічним комплексом StrikePlagiarism повним звітом подібності за результатами перевірки кваліфікаційної роботи

(назва роботи)

здобувача освіти _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

(рівень освіти, форма здобуття освіти, освітня програма)

констатуємо такі висновки:

Рівень унікальності роботи Високий Задовільний Допустимий Недопустимий.

Наявність посилань на використане джерело відповідно до повного звіту подібності для кожного текстового фрагменту роботи наявні відсутні

Наявність у роботі недостовірних посилань: наявні відсутні.

Наявність запозичень у «Висновках» відповідно до повного звіту подібності

наявні відсутні.

Рішення про допуск роботи до попереднього захисту

Допускається Відправити на доопрацювання

Голова циклової комісії Коледжу/Завідувач
кафедри Університету _____ ПІБ
(підпис)

Керівник роботи _____ ПІБ
(підпис)